

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma habilitačnej práce:

ŠTÝLY ROZHODOVANIA. TEORETICKÉ UKOTVENIA A PRAKTICKÉ APLIKÁCIE.

Autor: Ing. Mgr. Jozef Bavoľár, PhD.

Oponent: Prof. PhDr. Jozef Výrost, DrSc.

Predložená práca sa zameriava na špecifickú oblasť psychológie poznávacích procesov – rozhodovania – ktorá tradične tvorila súčasť psychológie myslenia a od polovice minulého storočia zjavne zažíva renesanciu záujmu, a to nielen psychológov, ale aj odborníkov z iných vedných odborov (napr. behaviorálnej ekonómie, medicíny, počítačovej vedy, či umelej inteligencie). V rámci výskumu rozhodovania osobitné miesto patrí rozhodovacím štýlom ako relatívne stabilným a individuálne špecifickým spôsobom prejavu kognitívnych aktivít. Vzhľadom k uvedenému **pozitívne hodnotím** zámer autora podať systematický výklad k vymedzeniu, klasifikácii a metódam zisťovania rozhodovacích štýlov.

Habilitačná práca predstavuje **ucelený súbor pohľadov** na zvolenú problematiku a aktuálny stav informačnej bázy. Zameriava sa teda na niekoľko, z hľadiska témy dominantných otázok, čomu zodpovedá aj členenie textu: Prvá časť monografie sa venuje, okrem už vyššie spomínaných vymedzení konceptu a nástrojov na jeho empirické uchopenie (kapitola 1.) i vzťahom rozhodovacích štýlov a kognitívnych štýlov (kapitola 2.), ako aj vzťahom rozhodovacích štýlov a vybraných osobnostných charakteristík (kapitola 3.). Druhá časť publikácie systematicky prezentuje informácie o vzťahu štýlov rozhodovania s rozhodovacími kompetenciami (kapitola 4.), o vzťahu štýlov rozhodovania a výsledkami rozhodnutí (kapitola 5.) a o vzťahu štýlov rozhodovania a mentálneho zdravia (kapitola 6.).

Autor v predkladanej publikácii preukázal primeraný vhlád do problematiky, schopnosť syntetizovať - niekedy aj protirečivé - informácie do zmysluplného celku a tiež široký prehľad v zdrojoch informácií na svetovej scéne, čo dokumentuje aj zoznam použitej literatúry. V texte prezentuje tam, kde je to vhodné, aj výsledky vlastných výskumov. Zvolený spôsob práce s dátami a úroveň ich interpretácie dokumentujú skutočnosť, že autor vykazuje znaky zrelej vedeckej osobnosti.

Po preštudovaní práce môžem konštatovať, že k posudzovanej habilitačnej práci **nemám pripomienky zásadného charakteru**. Za produktívnu myšlienku pre ďalšie výskumné aktivity autora v tejto oblasti jeho záujmu považujem zámer sústrediť sa na predpoklad, že preferencia štýlov rozhodovania môže byť výrazne závislá aj od situačných vplyvov. Je to prirodzené, ak rozhodovacie štýly ponímame ako habituálne vzorce: napr. v situáciách, ktoré sú nám známe, v ktorých sme zorientovaní, s ktorými máme dostatok skúseností, budeme pravdepodobne postupovať v svojom rozhodovaní inak ako v situáciách nových, neočakávaných; podobne možno očakávať rozdiely v situáciách, na ktoré sa vzťahujú isté (reálne alebo subjektívne vnímané) spoločenské predpisy (normy, očakávania) a zase v iných, kde také nie sú; vzhľadom na psychologickú esenciu danej oblasti očakával by som v nej širšie uplatnenie explanačného potenciálu motivačnej teórie očakávanie x hodnota. Pre úplnosť dodávam, že uvedené poznámky nie sú mienené ako výhrady k posudzovanému textu, ale skôr ako námety pre ďalšie aktivity v tejto oblasti.

Záver.

Na základe v posudku uvedených skutočností môžem konštatovať, že habilitačná práca „Štýly rozhodovania. Teoretické ukotvenia a praktické aplikácie“ **spĺňa obsahové a vecné požiadavky**, uplatňované na výstupy tohto druhu. Vzhľadom k tomu ju odporúčam k ďalšiemu konaniu a po úspešnej obhajobe **navrhujem udeliť vedecko-pedagogický titul docent** odbore *3.1.13. sociálna psychológia a psychológia práce*.

V Košiciach, 21.8.2019

prof. PhDr. Jozef Výrost, DrSc.